

ՀԱՆՐԱՊԵ ԵՆԵՂԵՑԻՆ

(Ա. Ս. Գ. Գ. Ա. Գ. Գ.)

Որպէս հրաշք գեղեցկութեան ոգիին
Ո՛վ սրբութիւն քարաշէն,
Քեզ իմ հայրերս մարմար մարմար հանեցին,
Արեւելքի հանգրէն:

Կանգնեցին քեզ դաւանանքի յաղթանակ,
Այդպէս հեղափոխ լըռութեամբ.
Ու դու եղար աղօթք, խորհուրդ և հրմայք,
Աւանգուժեամբ, սրբութեամբ:

Հայելացար ոսկի արեւաց մէջ՝ վառայ
Հիքնաթնկերու լոյծ դըղնակ.
Խաչըդ բոցուտ տեսանողին վարագայ՝,
Առաւօտեան արուսեանկ:

Բարձրակամար որմերուդ տակն ըսպիտակ
Մընացի ես հիացած.
Աղօթեցի՝ ցուրտ մարմարիդ զըլիտեանկ,
Հայ հանճարին քանդակուած:

Հոգիս իջաւ խունկի բուրուռն օրհնուած
Հաւատամբին քո վերջին.
Համբուրեցի պանդուխտ ափիս մէջ առկայծ
Աւետարանի Մըթէին՝:

Ո՛վ այն դիցազն վառեց ջահերդ արփական,
Վարդավառդդ տաւառտ.
Ո՛վ այն կանգնեց պորփիւր սիւներդ կորնթեան,
Արեւելքի դըրան մօտ:

Վանակն է զարդ երբեմն լանջիքն Մըթէի,
Լոյծ ծովակին դու ճարմանդ.
Մարմին առած աստուածունին արուեստի,
Գեղեցկութիւն հրեաւանդ:

Ախր ու խուժ հիմ քեզ զըբաւ Մանուէլ՝
Եօթն պարիսպ պըղընի.
Աստուած հիւսեց քեզ առաջապստ ասկեթի՝
Երկինքն աւ ծով ծիրանի:

Դարեր տեսար ամպրոպն երկնից քաջերուն,
Եւ Միքայէլ և սատան.

1. Վարդգայ Ս. Խաչի տնիւթը.
2. Կը գտնուի Ս. Ղազար:
3. Հարաբարազեա Գաղիկ Բազաւորին և շինող Ս. Խաչին,
4. Գաղիկ քանդակէ տուա զինքն և կիւր ճորի խնդրի և զինքնորդի մէջ.

Ու պարզեցիր շուք հեթանոս աստղերուն
Ցաւերժական աղբորութեան:

Թող քանդակեն երազն հեղափոխ արքային՝,
Բաժակն ոսկի փրփրերուն.
Կեցցէ արքան անմահութեամբ հանճարին,
Թէև հինսայ պատմութիւնն:

Ո՛վ այն խըլեց խորհրդապալա զիցուհոյդ
Քողը զըլիւնդ շափիղայ.
Ո՛վ այն ժըպիրն կարկառեց ձեռքն ըստուերոտ
Որ քու արեւը շըքանայ: —

Խոր լըռութիւն, ունայնութիւն անսահման,
Իբր անպալա անլուսին.
Չըկան ջահերն արշալուստող զինքերուան
Կախարդական աստարին:

Արդ միայնակ, արդ հողմակոծ և լըքուած,
Տխուր պերճանք սև տաճար.
Յոգնած բաղեղն օձի նըման փաթթուած.
Խաչըդ ծըռած և խոտար:

Ալ քեզ համար ծաղիկ չըկայ և գարուն՝
Փարթամ զոյնով հայկական.
Ո՛վ Աղթամար, ա՛յ վեհաշուք տըխրութիւն
Մըշտաճըմն գիշերուան:

Վըտակ վըտակ սիւներէդ վար կը հոսի
Տապանիդ լոյսը խաղաղ,
Որմիդ փարող վարդը լըքուած կը մարի
Ինչպէս լացող մը չըքնաղ:

Աւապաստը կոյս մ'ուղբերուդ մամուռապատ
Գառն է բերան ուխտադիր.
Երբեմնի մէջ կաթը՝ ստաւած անարատ,
Դարեր կ'անցնին՝ չի հալիր:

Անիւթ անտես կիներ կ'անցնին հերարձակ,
Ոգիքն են՝ կը սուչեն.
Անդամատուած սուբբերդ կու լան դիմափոկ
Գեղնած՝ իրենց ցոսկումէն:

Սիրեցի ես վերջին սիւնիդ սրբազան
Փարիլ յաւերժ ու խորհիլ.
Կանթեղն ըլլալ միայնութեանդ գիշերուան,
Ու մեղամաղձ սպառիլ:

Այնտեղ կանգնել մարմինս իմ խաչ քո շիրմին
Պարգած թեքս հողմերուն.
Ինքըդ խորան, ինքըդ դամբան գեղեցկին
Համատարաբժ, անանուն:

25 Մայիս. 1928

Հ. Վ. ՅՈՎԱՆԵՍԻԱՆ